

Dosarul nr. 3ra-6/2020

Prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău (Gh. Mîțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Buhnaci, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată
de Societatea cu Răspundere Limitată „Montevideia” împotriva Direcției administrare
fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău și
Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, intervenienți accesorii Direcția finanțe a
Consiliului raional Ialoveni, Primăria orașului Ialoveni și „Chandera Investments
Limited” Ltd cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 septembrie 2014 SRL „Montevideia” a înaintat cerere de chemare în
judecată împotriva Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de
Stat pe mun. Chișinău, intervenient accesoriu Direcția finanțe a Consiliului raional
Ialoveni cu privire la obligarea aprobării calculului dobânzii de întârziere, emiterii
ordinului de plată a dobânzii și asigurării efectuării plății.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 09 iulie 2014 a înaintat pârâtului
cerere prin care a solicitat aprobarea calculului dobânzii de întârziere, emiteria
ordinului de plată a dobânzii de întârziere și asigurarea efectuării de către Direcția
finanțe a Consiliului raional Ialoveni, prin intermediul Trezoreriei teritoriale Ialoveni,
a plății în sumă de 720 707,36 lei, însă în termenul stabilit de lege nu a primit răspuns
și nu a fost emisă nici o decizie pe marginea acestei cereri.

La 18 decembrie 2009 reprezentantul legal al întreprinderii „Chandera
Investments Limited” Ltd, Ivan Ghecev a depus la Inspectoratul Fiscal Principal de
Stat cererile nr. 2571-ae și 2752-ae cu privire la restituirea impozitului pe venit reținut
din surse aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sumă de 5 360 014 lei și 1 399 351
de lei, în total suma de 6 759 365 de lei, anexând și setul de documente solicitat pentru

restituire, însă în termenul prevăzut de lege, ultimul nu a soluționat cererile depuse și nu a expediat documentele respective Direcției finanțe a Consiliului raional Ialoveni pentru restituirea impozitului pe venit achitat în plus în sumă de 6 759 365 de lei.

Reprezentantul legal, Ivan Ghecev a contestat acțiunile ilegale în instanța de judecată și prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 03 martie 2011 și 13 iulie 2011 au fost obligați Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Direcția finanțe a Consiliului raional Ialoveni să restituie companiei „Chandera Investments Limited” Ltd suma de 6 759 365 de lei, impozit pe venit achitat în plus, reținut din surse aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 176 alin. (3) și (4) din Codul fiscal, dacă suma plătită în plus și suma care conform legislației fiscale urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către organul fiscal sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, contribuabilului i se plătește o dobândă, calculată în funcție de rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, pentru perioada cuprinsă între data primirii cererii și data compensării de către Trezoreria de Stat. Calculul dobânzii, efectuat și prezentat de către contribuabil organului cu atribuții de administrare fiscală respectiv, se verifică și se aprobă de conducerea acestui organ și se anexează la ordinul de plată care prevede plata dobânzii. În cazul impozitelor și taxelor locale administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, ordinul de plată va fi întocmit de organul fiscal în baza documentelor prezentate de acest serviciu. Plata dobânzii se va efectua din bugetul în care au fost vărsate impozitele și taxele respective.

La 24 decembrie 2013, în baza contractului de vânzare-cumpărare încheiat între „Chandera Investments Limited” Ltd și SRL „Montevideia”, ultima a cumpărat dreptul litigios în conformitate cu prevederile art. 800 din Codul civil. Conform clauzelor contractuale, obiectul prezentului contract îl constituia dobânda de întârziere în sumă de 720 707,36 lei, calculată în conformitate cu art. 176 alin. (3) din Codul fiscal. Astfel, SRL „Montevideia” a devenit proprietarul dreptului litigios.

A solicitat reclamantul obligarea pârâtului de a aproba calculul dobânzii de întârziere prezentat de către SRL „Montevideia”, de a emite ordinul de plată a dobânzii și de a asigura efectuarea de către Direcția finanțe a Consiliului raional Ialoveni, prin intermediul Trezoreriei teritoriale Ialoveni, a plății în sumă de 720 707,36 lei.

La data de 04 martie 2015 Consiliul raional Ialoveni a depus cereri, prin care a solicitat atragerea în proces a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și a Primăriei or. Ialoveni.

Ulterior, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a înaintat un demers, prin care a solicitat intervenirea în proces a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat în calitate de copârât.

Prin încheierea protocolară din 27 martie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău a fost admis parțial demersul înaintat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și a fost înștiințat Inspectoratul Fiscal Principal de Stat despre posibilitatea intervenirii în proces. A fost admisă cererea depusă de către Consiliul raional Ialoveni și a fost atrasă în proces Primăria or. Ialoveni în calitate de intervenient accesoriu.

La data de 08 aprilie 2015 SRL „Montevideia” a depus cerere, prin care a solicitat introducerea în proces în calitate de intervenient alături de reclamantă a întreprinderii „Chandera Investments Limited” Ltd.

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a înaintat un demers, prin care a solicitat acordarea calității procesuale de pârât.

Prin încheierea protocolară din 28 aprilie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău a fost atrasă în proces compania „Chandera Investments Limited” Ltd în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea protocolară din 06 mai 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău a fost admisă intervenirea în proces a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat în calitate de copârât.

Prin încheierea din 06 mai 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău a fost strămătată cauza la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău pentru examinare în fond.

În ședința de judecată a primei instanțe din 01 martie 2016, „Chandera Investments Limited” Ltd, reprezentată de către Ivan Ghecev, a solicitat intervenirea acesteia în proces în calitate de coreclamant.

La 14 martie 2016 SRL „Montevideia” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând constatarea încălcării de către pârât a drepturilor sale privind nesoluționarea cererilor în termenul legal și necomunicarea în scris a deciziei adoptate.

Prin încheierea din 18 martie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către „Chandera Investments Limited” Ltd cu privire la intervenirea în proces în calitate de coreclamant ca nefondată.

Prin decizia din 07 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de către SRL „Montevideia” și „Chandera Investments Limited” Ltd și a fost menținută încheierea primei instanțe.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău a fost respinsă acțiunea depusă de către SRL „Montevideia” ca nefondată.

Prin decizia din 10 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către SRL „Montevideia” și „Chandera Investments Limited” Ltd și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de SRL „Montevideia” și „Chandera Investments Limited” Ltd, s-a casat integral decizia din 10 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Montevideia” și „Chandera Investments Limited” Ltd, s-a casat hotărârea din 03 noiembrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a constatat încălcarea dreptului SRL „Montevideia” la informație și examinarea în termenul stabilit de lege a cererii din 09 iulie 2014 și a cererii din 25 august 2014.

Pentru a decide astfel instanța de apel a concluzionat că reprezentantul pârâtului nu a prezentat instanței dovada expedierii în termenul legal stabilit a răspunsului la cererea reclamantului din 09 iulie 2014, ceea ce lezează dreptul reclamantului garantat de art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la accesul la informație, de a fi informat prompt, corect și clar asupra măsurilor preconizate. În acest context instanța a reținut că la

referința depusă, reprezentantul IFS, a anexat răspunsul nr.01-14/4-2640 din 11 iulie 2014, însă nu a prezentat probe admisibile și pertinente ce ar confirma examinarea cererii și remiterea răspunsului în adresa solicitantului, în termenul stabilit de lege.

A mai invocat Curtea de Apel Chișinău că nu poate lua în considerare extrasul din Registrul de evidență a corespondenței prezentat de către reprezentantul Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău în vederea probării expedierii în adresa SRL „Montevideia” a răspunsului la cererea din 09 iulie 2014, deoarece, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal.

Curtea de Apel a opinat că nu există probe din care să rezulte că SRL „Montevideia” a recepționat răspunsul la cererea sa depusă în adresa Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău la data de 09 iulie 2014 și la cererea din data de 25 august 2014. Astfel, Colegiul civil, a constatat încălcarea dreptului SRL „Montevideia” la informație și la examinarea în termenul stabilit de lege a cererii din data de 09 iulie 2014 și a cererii din 25 august 2014.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de SRL „Montevideia” și „Chandria Investments Limited” Ltd împotriva încheierii din 29 martie 2016 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, prin care s-au respins parțial observațiile depuse de reprezentantul SRL „Montevideia” și „Chandria Investments Limited” Ltd, Ghecev Ivan asupra procesului-verbal al ședinței de judecată întocmit în prezenta cauză.

La 24 aprilie 2019, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei recurate și emiterea unei decizii noi, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Montevideia”.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și nu au dat o apreciere corectă probelor prezentate de organul fiscal, acordând prioritate intimatului.

Consideră recurentul că instanța de apel eronat a constatat faptul că Serviciul Fiscal de Stat nu a examinat în termen solicitările SRL „Montevideia”, deoarece acesta a examinat și expediat în termen răspuns în adresa intimatului.

La 07 iunie 2019, prin intermediul oficiului poștal, „Chandria Investments Limited” Ltd a depus cerere privind ridicarea de la examinarea a cauzei, cu restituirea acesteia la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea cererii „Chandria Investments Limited” Ltd cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare conform articolului 250 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 04 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a ridicat de la examinarea admisibilității recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Curții de Apel Chișinău cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Montevideia” împotriva Direcției administrare fiscală Botanica a Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, intervenienți accesorii Direcția finanțe a Consiliului raional Ialoveni, Primăria

oraşului Ialoveni și „Chandera Investments Limited” Ltd cu privire la contestarea actului administrativ, pentru examinarea cererii depusă de „Chandera Investments Limited” Ltd cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea privind emiterea unei hotărâri suplimentare depusă de reprezentantul „Chandera Investments Limited” Ltd, Ivan Ghecev.

La 28 noiembrie 2019 „Chandera Investments Limited” Ltd a depus recurs împotriva încheierii din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei decizii de admitere a cererii.

Prin încheierea din 19 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul depus de reprezentantul „Chandera Investments Limited” Ltd, Ivan Ghecev, împotriva încheierii din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 12 iunie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copia recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 13 august 2019 SRL „Montevideia” și „Chandera Investments Limited” Ltd au depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 27 februarie 2019, a fost expediată participanților la proces la data de 25 martie 2019. Astfel, recursul depus la 24 aprilie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv

al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh